

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет інженерної механіки Кафедра права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету інженерної механіки

В.П.Олександренко

«30 серпня» 2021 р.

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Правознавство

Освітньо-професійна програма Агроінженерія

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Когут Ольга Володимирівна
Профайл викладача	http://pravo.khnu.km.ua/profesorско-vykladatskyj-sklad/
E-mail викладача(ів)	kogut.ovhm@gmail.com
Контактний телефон	068-821-44-60
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=5937
Навчальний рік	2022-2023
Консультації	Очні: середа, 14.00 – 15.30, 4-414 онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС			залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
О	Д	2	3	4	120	51	34	-	17	-	69	-	-	+	-

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Правознавство» є однією із обов'язкових дисциплін у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 208 Агроінженерія за освітньо-професійною програмою Агроінженерія. Дисципліна покликана сформувати у студентів систему теоретичних знань щодо змісту правових відносин в суспільстві, найбільш загальних закономірностей виникнення, розвитку і функціонування держави і права, а також системи правових понять і категорій. При викладанні використовуються лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); усне опитування, тестування, самостійна робота (індивідуальні завдання).

Препреквізити: вихідна; **кореквізити:** Українське державотворення та європейські цінності.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни: надання знань з основ правових явищ, формування комплексного уявлення про основні положення основ теорії держави і права та провідних галузей права (конституційного, адміністративного, цивільного, трудового, фінансового, кримінального тощо).

Завдання дисципліни: формування правової свідомості та правової культури студентської молоді, надання допомоги студентам у з'ясуванні проблем становлення державності та правової системи України, правового забезпечення створення засад громадянського суспільства, демократичної держави соціально-правового спрямування, ознайомлення з механізмом захисту прав і

свобод людини і громадянина, формування вмінь та навичок користування нормативно-правовими актами.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *володіти* гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями; формулювати ідеї та концепції розвитку агропромислового виробництва з метою використання у професійній діяльності; *усвідомлювати* цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України; *виявляти*, узагальнювати та вирішувати проблеми, що виникають у процесі професійної діяльності, та формувати у майбутнього фахівця почуття відповідальності за виконувану роботу; *визначати* чисельні значення показників оцінювання стану охорони праці в галузях сільського господарства. Розробляти заходи з охорони праці і безпеки життєдіяльності відповідно до правових вимог законодавства.

Тематичний план дисципліни і календар вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год	Література
1	2	3	4	5	
1-2.	Тема 1. Основи теорії держави і права	Тема 1. Основи теорії держави і права	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарських занять та виконання завдань для самостійної роботи по темі 1	7	[1, с.7-24]; [2, с.8-25]; [4, с.10-50]; [6, с.7-82]
3-4.	Тема 2. Основи конституційного права України	Тема 2. Основи конституційного права України	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарських занять та виконання завдань для самостійної роботи по темі 2	7	[1, с.25-54]; [2, с.8-25]; [4, с.51-93]; [6, с.84-160]; [10]
5-6.	Тема 3. Основи адміністративного права	Тема 3. Основи адміністративного права	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарських занять та виконання завдань для самостійної роботи по темі 2	7	[1, с.55-63]; [2, с.55-63]; [4, с.150-167]; [6, с.163-231]; [9]
7-8.	Тема 4. Основи цивільного права	Тема 4. Основи цивільного права	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарських занять та виконання завдань для самостійної роботи по темі 2	7	[1, с.102-127]; [2, с.102-126]; [4, с.94-114]; [6, с.235-309]; [15]
9-10	Тема 5. Основи сімейного права	Тема 5. Основи сімейного права	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарських занять та виконання завдань для самостійної роботи по темі 5	7	[1, с.231-244]; [2, с.226-241]; [4, с.115-126]; [6, с.312-355]; [14].
11-12.	Тема 6. Основи трудового права	Тема 6. Основи трудового права	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарських занять та виконання завдань для самостійної роботи по темі 6	7	[1, с.155-175]; [2, с.155-174]; [4, с.127-149]; [6, с.357-411]; [8]

13.	Тема 7. Основи кримінального права	Тема 7. Основи кримінального права	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарських занять та виконання завдань для самостійної роботи по темі 7	6	[1, с.245-265]; [2, с.248-262]; [4, с.168-188]; [6, с.626-684]; [10-11]
14.	Тема 8. Судові та правоохоронні органи	Тема 8. Судові та правоохоронні органи	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарських занять та виконання завдань для самостійної роботи по темі 8	6	[1, с.245-265]; [2, с.248-262]; [4, с.168-188]; [6, с.626-684]; [10-11]
15-16.	Тема 9. Основи екологічного та земельного права	Тема 9. Основи екологічного та земельного права	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарських занять та виконання завдань для самостійної роботи по темі 9	7	[1, с. 173-219]; [6, с.579-623]; [7] [12-13]
17.	Тема 10. Основи фінансового та банківського права	Тема 10. Основи фінансового та банківського права	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять та виконання завдань для самостійної роботи по темі 10. Підготовка до тестового контролю по т.1-9.	8	[1, с.64-81]; [6, с.542-577]

Примітка: *Лекції проводяться щотижня, а практичні заняття - через тиждень по дві години

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і семінарські заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, вчасно виконати індивідуальне завдання. Пропущене семінарське заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації.

До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набутті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (вебсайт Університету (<https://khmnu.edu.ua/>): розділ «Нормативні документи», рубрика – «Положення», сторінка – «Положення про організацію освітньої діяльності».).

При виконанні завдань з дисципліни студент має дотримуватися політики доброчесності.

Критерії оцінювання результатів навчання

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за семінарське заняття, складається з таких елементів: знання студентом відповідного теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті конструктивні рішення; виконання завдань для самостійної роботи.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням. Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Індивідуальна робота	Підсумковий контроль, Залік
ІІІ семестр			
Семінарські заняття	Тестовий контроль	Індивідуальне завдання	
УО (мінімальна кількість оцінок усього опитування – 8)	ТК	1	за рейтингом
0,6	0,2	0,2	

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 25.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці:

Сума балів за тестові завдання	0 –13	14–16	17– 22	23–25
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі графи для відповідей мають бути заповнені цифрами, що відповідають правильним, на погляд студента, відповідям. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування. Тестування студент може також пройти і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	4,75–5,00			Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74			Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24		араховано	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74			Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24			Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99		Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99			Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці Співвідношення.

Питання для самостійного контролю

1. Поняття та ознаки держави.
2. Функції держави.
3. Форми державного правління.

4. Форми державного устрою.
5. Право: поняття, ознаки.
6. Джерела права.
7. Систематизація законодавства: поняття, види.
8. Поняття та структура норми права.
9. Юридичні факти.
10. Форми реалізації норм права.
11. Поняття та види правопорушень.
12. Поняття і види юридичної відповідальності.
13. Конституційне право: поняття, предмет, джерела.
14. Конституційна форма правління, державного устрою і політичного режиму України.
15. Громадянство України: поняття, порядок набуття і припинення.
16. Конституційні права і свободи людини і громадянина.
17. Конституційні обов'язки людини і громадянина.
18. Виборча система.
19. Система органів державної влади за Конституцією України.
20. Поняття, предмет і система адміністративного права.
21. Поняття та ознаки державного управління.
22. Система органів виконавчої влади.
23. Державна служба.
24. Адміністративна відповідальність: поняття, особливості.
25. Поняття і склад адміністративного проступку.
26. Адміністративні стягнення.
27. Поняття, предмет та система цивільного права.
28. Джерела цивільного права.
29. Цивільні правовідносини: поняття, структура.
30. Поняття та види цивільної дієздатності фізичних осіб.
31. Юридичні особи як суб'єкти цивільного права.
32. Правочин в цивільному праві: поняття, види.
33. Умови дійсності правочинів в цивільному праві.
34. Цивільно-правовий договір: поняття, види.
35. Договір купівлі-продажу: поняття, істотні умови, форма.
36. Договір дарування: поняття, форма, сторони.
37. Спадкування: поняття, види.
38. Спадкування за заповітом та обов'язкова частка в спадщині.
39. Спадкування за законом та черги спадкоємців.
40. Цивільно-правова відповідальність.
41. Позовна давність.
42. Поняття права власності та форми власності в Україні.
43. Поняття шлюбу, умови і порядок його державної реєстрації.
44. Особисті немайнові та майнові права подружжя.
45. Взаємні права та обов'язки батьків і дітей. Опіка, піклування, усиновлення
46. Поняття і предмет трудового права.
47. Колективний договір: поняття, порядок укладання та зміст.
48. Поняття трудового договору.
49. Умови і порядок укладання трудового договору.
50. Форма та строки трудового договору.
51. Підстави припинення трудового договору.
52. Порядок припинення трудового договору з ініціативи працівника.
53. Порядок припинення трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.
54. Робочий час та його види.
55. Поняття і види часу відпочинку.
56. Заробітна плата: поняття, зміст.
57. Підстави, строки та порядок накладання дисциплінарних стягнень.
58. Матеріальна відповідальність працівників за шкоду, заподіяну з їх вини підприємству.
59. Кримінальний кодекс України та його структура.
60. Поняття і ознаки злочину.
61. Склад злочину.

62. Стадії вчинення злочину.
63. Кримінальне покарання: поняття та види.
64. Поняття та принципи побудови судової системи.
65. Характеристика складових судової системи.
66. Конституційний Суд України: його повноваження та правове регулювання діяльності.
67. Поняття та види правоохоронних органів.
68. Правовий статус прокуратури.
69. Правовий статус Національної поліції.
70. Правовий статус Служби безпеки України.
71. Правовий статус Національного антикорупційного бюро України.
72. Правовий статус Державного бюро розслідувань.
73. Поняття та об'єкти екологічного права.
74. Екологічні права та обов'язки громадян.
75. Поняття та предмет земельного права.
76. Категорії земель.
77. Зміст прав власності на землю.
78. Органи, які вирішують земельні спори.
79. Засади створення та діяльності фермерських господарств.
80. Поняття, предмет і система фінансового права.
81. Бюджет і бюджетна система.
82. Бюджетний кодекс України.
83. Податки: поняття, ознаки, види.
84. Поняття банківського права, його предмет та метод.
85. Банківські правовідносини та банківське законодавства.
86. Поняття банківської системи та банківської діяльності.

Рекомендована література

Основна література

1. Герц А.А., Кравчук С.Й. Правознавство: навчальний посібник / А.А. Герц, С.Й. Кравчук. – Хмельницький : ХУУП, 2017. – 288 с.
2. Правознавство: навчальний посібник / А.А. Герц, С.Й. Кравчук. – К.: Видавничий дім «КОНДОР», 2018. – 280 с.
3. Правознавство: підручник [Берлач А.І., Бичкова С.С., Карпенко Д.О., Колодій А.М., Олійник А.Ю., Осадчий В.І.]. - 2-ге вид., доповн. -К.:Правова єдність, 2009 . - 792с .
4. Правознавство : навч. посіб. / О. Д. Гринь, О. І. Донченко. — Одеса: Фенікс, 2016. — 206 с. URL: http://liber.onu.edu.ua/pdf/donchenko_posib.pdf
5. Правознавство: Навчальний посібник / За заг. ред. С.М. Тимченка, Т.О. Коломосьця – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2015. – 588 с.
6. Правознавство: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Черкаси, 2019. 686 с. URL: <http://eprints.cdu.edu.ua/1977/1/pravozn21.04.pdf>
7. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>

Додаткова література

8. Кодекс законів України про працю України від 10 грудня 1971 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
9. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7.12.1984 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
10. Конституція України від 28.06.1996 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
11. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
12. Про Червону книгу України: Закон України від 7 лютого 2002 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3055-14#Text>
13. Про фермерське господарство: Закон України від 19 червня 2003 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15#Text>
14. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>
15. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>